

Un president fadrí

El 28 de juliol fa dotze mesos que Alberto Fabra jurà el carrec de nou president valencià.

Només un dia abans havia posat fi a sis anys com a alcalde de Castelló de la Plana, la ciutat de què havia estat regidor durant dues dècades. Ens hi desplaçem per copsar l'opinió que tenen d'aquest seu primer aniversari a la Generalitat aquells amb qui va compartir consistori.

La senyora Carmen, que de fa dècades regenta la coneguda pastisseria La Magdalena, no es va estranyar gens en veure Alberto Fabra al seu local –ubicat a la ronda del mateix nom– el proppassat 13 de maig. Era diumenge, poc abans de l'hora de dinar, i el president de la Generalitat va adquirir el tortell de crema que tant li agrada.

El cap del Consell acabava d'arribar de València, on havia assistit a la missa d'infants i posterior trasllat de la Mare de Déu dels Desemparats. Era el dia de la patrona del cap i casal, i en acabar de dinar hi tornaria, en aquest cas per participar a la desfilada de la vesprada pels carrers de Ciutat Vella. I a poqueta nit, novament en cotxe cap a Castelló.

Perquè, els seus hàbits, Alberto Fabra gairebé no els ha canviat des que ara fa un any fou investit president valencià: dorm a sa casa de Castelló i els fills van a la mateixa escola, veu els partits de futbol del gran sempre que pot, nada de bon matí a la piscina a què ja anava, es fa el cafè al seu bar preferit i participa, tant com vol, a la vida social de Castelló.

L'única petició que li va efectuar la seua dona abans de pujar dos graons en política fou que sempre pernoctara a Castelló, a fi de no sacrificar en excés el contacte familiar, un desig que Fabra ha respectat absolutament. A Cristina Fontanet –a qui, tot i ser castellanenca, conegué quan tots dos estudiaven Arquitectura a València– ja no li havia fet gaire gràcia que Fabra s'estrenara el 2007 com a diputat a les Corts.

Francisco Camps volia que hi tingueren escó els alcaldes de les tres capitals

de província i el seu marit no s'hi podia negar, però aquells van ser quatre anys farcits de quilòmetres –Castelló-València-Castelló– que ara fins i tot s'han multiplicat. En canvi, Fabra sopa a casa més dies que no ho feia abans, perquè pot estalviar-se molts actes a què es veia obligat a acudir quan era la màxima autoritat municipal.

El somriure estantís. Ara fa dotze mesos aquest setmanari va desplaçar-se a la capital de la Plana per copsar quina opinió tenien d'Alberto Fabra tres polítics que el coneixien de feia més de vint anys. La setmana passada vam repetir l'experiència, en aquesta ocasió perquè opinen sobre el seu primer any com a president. És com era abans, Fabra? La responsabilitat l'ha superat? Canviarà molt més?

El popular Miguel Ángel Mulet és regidor des que Alberto Fabra va estrenar-se al consistori castellanenc, el 1991, i avui no sols s'ocupa de la regidoria d'Urbanisme, sinó que també és el portaveu municipal del PP. Aleshores destacava el somriure de l'alcalde eixint i ara, en moments de tempesta, encara el valora més: “Malgrat les adversitats, Alberto manté l'esperit positiu; el seu somriure no és gens forçat, sinó vital”.

Mulet remarca que “l'escola del president és la mateixa que hem tingut molts de nosaltres: José Luis Gimeno, Carlos Fabra, José Falomir, Víctor Falomir i companyia ens van marcar d'una manera especial. Sabem molt bé que no hem de perdre el fil amb la societat, i per això, des dels seus inicis com a regidor de Jo-

El març passat Alberto Fabra participà a la tradi-

ventut, Alberto sempre ha tingut ben clar què pensa i com parla el carrer”.

Una visió endolcida que contrasta per complet amb la del socialista Juli Domingo, regidor del 1991 al 1995 i del 1999 al 2011, per a qui “som davant del mateix Fabra de sempre, submis als seus líders per tal d'escalar posicions”. Segons Domingo, “Fabra fou alcalde perquè Carlos Fabra així ho va decidir, i mai no va gosar qüestionar-li res, i ara ha estat el substitut de Camps perquè era un deixeble fidel d'allò que dictava Rajoy, ni que com a president haja hagut d'arraconar reivindicacions històriques del PP valencià, com ara un millor finançament i el transvasament de l'Ebre. A més, no defensa l'autonomia, a diferència dels presidents català, basc, andalús o canari. La seua proposta principal consisteix a reduir a la meitat el nombre de diputats de les Corts, cosa molt discutible”. Comptat i debatut, Juli Domingo troba que Fabra no és “gens carismàtic”.

cional romeria de les canyes de Castelló com a cap del Consell. La rebuda no fou del tot plàcida.

“De carismàtic, és clar que no ho és, i tampoc no té un discurs atractiu”, rebla Enric Nomdedéu, regidor del Bloc Nacionalista Valencià a Castelló, portaveu de Compromís a la Diputació i antic company a l’equip de govern municipal. “Ací es fotografiava amb tothom per mirar de guanyar popularitat, semblava Paris Hilton... O Mortadel·lo, perquè tampoc no tenia cap inconvenient a disfressar-se del que fera falta: amb un casc a l’obra, a la piscina en banyador, damunt la bicicleta o plantant arbres. I l’oratória, no crec que la millore en el futur, perquè ja fa més de vint anys que es dedica a la política, ha ostentat càrrecs molt importants i mai no hi ha destacat. Javier Moliner [president del PP provincial i de la Diputació de Castelló] és molt més jove i parla bastant millor”.

En aquest primer any al capdavant del Consell, Nomdedéu ha observat un Fabra “menys pactista que no abans, però alhora s’ha apoderat del control de

Castelló i d’Alacant”. A València no ha pogut remoure Alfonso Rus com a president provincial i també ha topat amb l’alcaldessa Barberà, però: “Hi ha tingut poc de tacte, i iniciatives com la de traslladar a dilluns el dia de Sant Josep [tal com va anunciar el Consell la setmana passada, per bé que després, producte de la reacció en contra, va acceptar de negociar-ho] no li aplanen el camí, sinó tot el contrari”.

Mà dura, mà tova. “Tinc opcions de rellevar-lo, perquè com que no sóc de ningú, no moleste ningú”, confessava *sotto voce* Fabra als passadissos de les Corts mentre Francisco Camps agonitzava a l’escó de president.

Un cop ja ha superat el congrés regional i els tres de provincials, Mulet lloa la seua “habilitat política”, perquè “sense generar grans traumes, s’ha fet amb el control del partit, cosa que no era tan fàcil com podia semblar”. “En política,

cadascú té el seu caràcter, els seus interessos lícits i les seues ambicions, però Alberto sap ponderar-ho tot i donar-hi resposta: s’asseu, enraona i després, actua. Ha sabut torejar els problemes i ningú no dubta que és el líder indiscutible del partit i de la Generalitat”.

Nomdedéu reconeix que “l’eixida de Paula Sánchez de León de la vice-presidència [el 30 de desembre] fou una demostració de força evident”, però no està tan convençut de la solidesa de Fabra a València. “S’acaba d’endur allà Javier Andreu, un periodista més aviat progressista que havia treballat a l’edició de Castelló del diari *Levante*, que havia assessorat en temes urbanístics el grup municipal del PSPV i que després el PP va fitxar a cop de talonari; això significa que encara no confia gaire en la gent de la capital”. Certament, tal com era previsible, Fabra ha substituït les cinc persones de l’equip de Presidència de Camps. Totes les nomenades per ell com a recanvi provenen de les comarques castellonenques.

Alberto Fabra ha millorat Francisco Camps de manera ostensible? Curiosament, qui més prudent es mostra, en aquest sentit, és el popular Miguel Ángel Mulet, que es limita a afirmar que “Camps hauria hagut de prendre les mateixes mesures que ara aplica Fabra, no hauria tingut cap més eixida”. “Resulta obvi que l’estil i la manera de l’un i de l’altre són diferents, però ambdós estaven igualment collats”, continua Mulet, i sense citar Camps, encara afegeix que “òbviament, hi ha personalitats polítiques més estridents que no la d’Alberto”.

A parer de Nomdedéu, “venint d’on veníem, tan sols podíem millorar, però Alberto ha ofert tics que no m’han agradat gens: la trobada amb les víctimes de l’accident de metro no em va satisfer, i algunes de les seues intervencions a les Corts m’han evocat Camps. Allò d’embolcallar-se amb la bandera i dir que la resta va *contra la Comunitat* no era típic d’ell”.

Juli Domingo també coincideix que “el simple fet de rellevar Camps calmava l’ambient, però a la fi Fabra ha estat un mer executor de les polítiques anteriors”. Ara fa un any, Domingo el qualificava ací d’“encantador de serps”, i s’hi referma amb l’exemple dels incendis. “Ha volgut minimitzar-los dient que la natura ens havia posat a prova i que hi havíem

PRATS I CAMPS

Enric Nomdedéu: “Ha recuperat gent de l’antiga UV per revifar, si cal, el fantasma català”

sabut respondre, una lírica molt característica seua.”

D’altra banda, la mà dura que ha exhibit a l’hora d’apartar càrrecs de la Generalitat esguitats per episodis de presumpta corrupció s’ha ablanit quan l’encusat era un diputat a les Corts. N’hi ha una desena, pràcticament el 20% del grup parlamentari, i no ha forçat el cessament de cap d’ells. “Ha sabut generar la sensació que ha obert una nova etapa a la política valenciana, però de neteja, no n’hi ha haguda”, es plany Domingo.

Mulet replica que “mentre no hi haja una condemna ferma, tothom té dret a defensar-se, però ell ha tingut molt clar que calia apartar algunes persones que treballaven a l’administració: ni ell ni ningú no pot defensar qui no ha actuat honestament”. Mulet s’afanya a garantir que “de seguida que hi haja sentències fermes contra algun diputat, Alberto li demanarà que renunci a l’acta”.

Les dues comissions d’investigació que ha accedit a crear Fabra –la que va analitzar el forat milionari a la depuradora d’EMARSA i la gestió de la CAM– també han marcat un abans i un després respecte a l’era Camps. A Domingo i Nomdedéu, els ha recordat quan Fabra va obrir-ne una que analitzara els con-

tactes del consistori amb la trama *Gürtel* i les empreses que haurien finançat il·legalment el PPCV. “En aquella ocasió jo sabia molt bé quin informe final se’n derivaria, i en els casos d’EMARSA i de la CAM ha passat igual. Portes enfora la idea semblava bona, però a dins les ha controlades tant com va passar ací, i tot plegat ha acabat sent una mera qüestió d’imatge”, assevera el primer. En canvi, Enric Nomdedéu, que presidí la comissió creada a Castelló, afirma que “aleshores l’equip de govern ens va facilitar tota la informació que demanàvem”.

Com a president de la Generalitat, Fabra també ha posat a disposició d’Esquerra Unida –que així els ho va demanar– els contractes del Consell amb les empreses *Gürtel* i tots aquells que el govern valencià també havia signat amb l’arquitecte Santiago Calatrava, cosa que ha permès d’esbrinar que els seus honoraris per la Ciutat de les Arts i les Ciències van vorejar els 100 milions d’euros.

Temps difícils. “En política, Alberto n’ha vistes de tots colors, i ara afronta uns ajustaments que també es veuen obligats a fer les famílies i les empreses”, explica Miguel Ángel Mulet. “No resulta agradable reduir la despesa i presentar expedients de regulació d’ocupació a les empreses públiques, però ell se’n sortirà, i un cop passen les estretors, recuperarà les inversions que anhela l’esperit valencià. De segur que el poble li donarà una altra oportunitat perquè desenvolupe el seu projecte de comunitat; de fet, ara com ara ja pren algunes mesures que faran evolucionar els sectors empresarials més desfavorits”, apunta.

Juli Domingo: “Ha volgut minimitzar els incendis amb una lírica molt seua”

Per a Domingo, “s’ha demostrat que, amb Fabra, costa d’arribar-hi a acords”, i emfatitza que el nou president “no ha parit cap proposta de futur per a millorar la situació dels valencians, sinó que es limita a gestionar la pobresa, cosa que ens farà encara més miserables”.

A les Corts Fabra pateix les maltempades de l’oposició. “De seguida que va arribar a la presidència, Enric Morera em va demanar que li gestionara una entrevista amb ell per recompondre la relació amb el PP”, fa saber Nomdedéu, “i Alberto em va contestar que amb mi parlaria tantes vegades com calguera, però no amb ells [Morera i Mònica Oltra]”. “El PP respecta molt Compromís perquè veu que hem crescut i que ens hem convertit en referent de l’oposició, els fem molta més por que no el PSPV”, opina el regidor del Bloc, que recorda una declaració recent a la premsa de la diputada castellonenca Marisol Linares “en què venia a dir que Mònica Oltra i Mireia Mollà [d’Iniciativa] no són com nosaltres [els del Bloc] i no ens convenen gens, quan és amb elles que hem aconseguit sis diputats a les Corts!”

Mulet, que l’any passat va admetre que Fabra era més presidencialista que no el seu predecessor a l’alcaldia, José

Luis Gimeno, destaca que el president valencià “és responsable de cada decisió que pren, però abans les contrasta amb els directament afectats i el seu entorn, cosa envejable”. Nomdedéu, al seu torn, afegeix que “fins que el 2015 no dissenye un grup parlamentari a mida, no s’hi trobarà gens còmode. Potser per això mira de marcar un perfil propi tan nítid, per tal d’anar imposant-s’hi”.

Llengua, TV3 i corredor. Al seu primer any al Palau, Fabra gairebé no ha fet servir la llengua que l'Estatut considera com a “pròpia”. “Per qüestions socials i familiars, és castellanoparlant, però segons amb qui parle ho fa en una llengua o en l'altra”, matisa Mulet, per a qui Fabra “no té problema a fer servir el valencià en una conversa amb veïns”. I per què no a les Corts? Mulet respon, simplement, que “el president no menysprea el valencià ni el branda com a bandera de res: s’ha preocupat de millorar-lo i el defensa aferrissadament... A alguns ens agradaria que el parlara més, però és important que actue amb naturalitat”.

“Alberto Fabra, veí i ex-alcalde de Castelló, no té cap conflicte amb la llengua, com passa amb gent de València, ni té intenció de fer-ne *casus belli*, però no descarte que, en cas que la situació es tense encara més, en faça bandera”, continua Domingo, a qui secunda Nomdedéu: “No esperava que s’hi expressara, però sí que el fera servir a segons quins discursos institucionals, sobretot tenint en compte que el seu predecessor el parlava amb normalitat”. “En realitat, això de la llengua, a ell li resulta una molèstia; li encantaria presidir Castella -

Miguel Ángel Mulet: “TV3 fou el primer tema que va tractar, però no ha anat com esperava”

la Manxa i no tenir aquests maldecaps”, diu, i remata que “potser per l’elecció de Ximo Puig com a secretari general del PSPV, Fabra acaba de crear una àrea de senyes d’identitat a la seua executiva en què ha col·locat tot de gent de l’antiga Unió Valenciana, entre els quals el castellanenc Gonzalo Romero. Si cal, revifarà el fantasma catalanista, i TV3 en serà víctima directa”.

La recepció del senyal de la televisió catalana al País Valencià és la gran decepció per a tots tres. Sobretot perquè, com a alcalde, s’hi havia mostrat favorable. El popular Mulet admet que “pensava que un any després ja la veuríem, però supose que es deu haver trobat amb problemes insalvables. Fou el primer tema que va tractar i les coses no han anat com ell esperava. M’hauria agradat que el solucionara i a ell també, però és una qüestió encallada que encara tardarà a resoldre’s”. A Domingo, el cas de TV3 l’ha decebut “profundament”, perquè Fabra “sap prou bé que aquest és un clam de la societat castellonenca en general, de Vinaròs a Almenara, i m’estranya molt que no ho haja aconseguit encara”. Nomdedéu, un altre “estranyat” per aquest *statu quo*, ara fins i tot veu la televisió catalana “més lluny que no un

any enrere, perquè si Canal 9 es desunfla encara més, l’audiència de TV3 seria més significativa”.

“En qualsevol cas, millorar la relació amb Catalunya ha estat una prioritat; en aquest cas, com en el de les Illes i Aragó, el tracte és molt més fluid que no ho era abans”, comenta Mulet. Nomdedéu, ací, recupera la ironia: “Alberto és molt pragmàtic, estaria molt més còmode si Catalunya i el País Valencià estigueren separades per Múrcia, perquè així només s’hauria d’entendre amb uns senyors espanyols... Però com que li interessa de fer el corredor, parla amb Catalunya de tu a tu, ni que Catalunya tinga unes ganes boges de marxar d’Espanya”.

Les diverses trobades amb l’homòleg Artur Mas han servit, segons Mulet, perquè “es prioritze aquest corredor”. “Sabem com d’esquifit és el capítol d’inversions ara mateix, però el suport a l’eix de part d’Europa i d’Espanya és indubtable”. Domingo rebaixa l’optimisme i recorda “quan José Blanco, com a ministre de Foment, va proposar d’estudiar el corredor per Saragossa com un complement al mediterrani, motiu pel qual Alberto Fabra va convocar de seguida una cimera d’alcaldes catalans i valencians a Castelló. Ara, en canvi, no ha plantat cara davant la presidenta d’Aragó [la popular Luisa Fernanda Rudi] o davant el govern gallec, que han absorbit ajudes que havien de venir cap ací. Per què no li diu a [l’alcalde] Alfonso Bataller que convoque un altre fòrum i que colle la ministra Ana Pastor perquè faça les inversions compromeses pel maig i el juny, de les quals no se sap res? No sols no és frontista davant les decisions de Madrid, sinó que tampoc ho és gens contra les indecisions d’allà”.

La fredor amb Rajoy, que com a president espanyol només ha visitat el País Valencià per assistir a una mascletada, és el gran llast que arrossega Fabra. No va fer acte de presència ni als incendis més importants de la història ni al congrés del PPCV. Poregós que el fotografien amb encausats, el gallec s’estima més d’anar al futbol i de retornar el còdex calixití a la catedral de Santiago de Compostel·la. Valora Fabra, però en fuig. I aquest, al seu primer aniversari com a president, se sent fadrí. Fadrí com el campanar que és el símbol de la seua ciutat.

Victor Maceda